

รายงานสืบเนื่อง

การประชุมวิชาการการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ (GNRU) ครั้งที่ 24
โดยสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)
และสมาคมวิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย
ร่วมกับ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ (GNRU)

**“การเรียนรู้ที่ยั่งยืน ในสังคมยุคดิจิทัล
Learning in the Digital Society”**

GNRU24

6 กันยายน
2567

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

รายงานสืบเนื่องจากรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ (GNRU) ครั้งที่ 24
โดยสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)
และสมาคมวิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย
ร่วมกับ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ (GNRU)
วันที่ 6 กันยายน 2567 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ที่ปรึกษา	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
เจ้าของ บรรณาธิการ กองบรรณาธิการ	เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภกษดา ผ่องทิพย์ รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรางค์ เนรมิตร อาจารย์ ดร.จินดา ศิริดา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญา จันทร์ตรง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ โชติเดชานรงค์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ สิริเสถียรวัฒนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยวรรณ ศุภวิหิตพัฒนา รองศาสตราจารย์ ดร.พรชนก ทองลาด อาจารย์ ดร.นิคม โยภักธญา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิณี ธีระธรรมสรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารักษ์ สีอชา
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	นางรัชณี ใจรักษ์ นายเพ็ญศักดิ์ ปานนิล นางนันทพร บุญไค้
ผู้พิมพ์	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 83 หมู่ 11 ตำบลสะเดียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 67110 โทร 0-5671-7214 Email: graduate@pcru.ac.th Website: https://graduate.pcr.ac.th

บทความที่เผยแพร่ในรายงานสืบเนื่องฯ ฉบับนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จำนวน 3 ท่านแล้ว
โดยผู้เขียนบทความและผู้ทรงคุณวุฒิจะไม่ถูกเปิดเผย (Double-blind Peer Review)
ทัศนะและข้อคิดเห็นของบทความที่ปรากฏในรายงานสืบเนื่องฯ ฉบับนี้เป็นของผู้เขียนแต่ละท่าน
ไม่ถือว่าเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ

บทบรรณาธิการ

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ (Proceeding) การจัดการประชุมวิชาการการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ (GNRU) ครั้งที่ 24 “การเรียนรู้ที่ยั่งยืนในสังคมยุคดิจิทัล (Learning in the Digital Society)” ในวันที่ 6 กันยายน 2567 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.) และสมาคมวิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย ร่วมกับ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ (GNRU) ทั้ง 8 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความวิชาการและบทความวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ นักวิชาการและนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ใน 5 กลุ่มสาขา ดังนี้ 1) กลุ่มการศึกษา 2) กลุ่มบริหารธุรกิจ การบริการ และการท่องเที่ยว 3) กลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม 4) กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ 5) กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยมีบทความที่ผ่านการพิจารณาและกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Reviewers) ผ่านการนำเสนอผลงานทั้งภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์ และจัดทำบทความฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) จำนวนทั้งสิ้น 75 บทความ ในนามคณะผู้จัด ขอขอบพระคุณคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาพิจารณาบทความและให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ รองอธิการบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและกิจการพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผู้บริหาร คณาจารย์ กองบรรณาธิการ และบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนการจัดการประชุมวิชาการการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ (GNRU) ครั้งที่ 24 ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คณะผู้จัดหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความวิชาการและบทความวิจัยจากรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ (Proceeding) จะนำไปสู่การใช้ประโยชน์ทางวิชาการและต่อยอดองค์ความรู้ในการศึกษาวิจัย ตลอดจนนำไปสู่การใช้ประโยชน์ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญดา ม่องพิทยา

บรรณาธิการ

	หน้า
กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
สถานภาพการศึกษาวรรณคดีเรื่อง 'ขุนช้างขุนแผน'	548
ศิวกร แกรุ่น	
นิราศเรือนจำ : เรื่องเล่าประวัติศาสตร์จากคุก และคติธรรมของคนใต้	558
ณัฐวดี สำลี	
วัจนกรรมการให้คำปรึกษาสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น ในเว็บไซต์ lovecarestation.com	568
สุชาดา สดจันทร์	
วัจนกรรมคำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม "ฟ้ามีตา"	578
รุ่งรัตน์ ทองสกุล	
กลวิธีทางภาษาในการพูดเพื่อสร้างแรงบันดาลใจของ อภัยลักษณ์ ตันตระกูลบัณฑิตย์	593
พัชรภรณ์ คชินทร์	
พาดหัวยั่วให้คลิก : การศึกษาการใช้ภาษาและความสอดคล้องของเนื้อหากับการพาดหัว ในสังคมออนไลน์	604
อัทธมาณี ปุเตะ	
กลวิธีการใช้ภาษาและมโนทัศน์ทางสังคมในเพลงของบ้าง นครินทร์ กิ่งศักดิ์	615
ปรีดา เกื้อก่ออ่อน	
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสื่อคลิปวิดีโอออนไลน์เพื่อการท่องเที่ยว วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก	627
บัญญัติ เจริญศรี	
ข้อความภาษาที่ปรากฏในป้ายอินโฟกราฟิกเพื่อการโฆษณาในเฟซบุ๊กแฟนเพจคลินิกทันตกรรม จังหวัดภูเก็ต	637
เสกสรร แก้วมณี	
เนื้อหาและค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช	646
จุฬารัตน์ เสงี่ยม	
ความตระหนักรู้เท่าทันภัยคุกคามในการใช้สื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	655
ชนพล ธนดาเคนทร์	
แนวทางการปรับปรุงอาคารวิศวกรรมก่อสร้าง (อาคาร 8) ณ เขตพื้นที่อุเทนถวาย เพื่อบำรุงรักษาคุณภาพของอาคารและรองรับความต้องการใช้สอยพื้นที่เพิ่มเติม ภายใต้แนวคิดการรักษารูปลักษณ์ดั้งเดิมของอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์	662
ศักดิ์ สันธะวิทย์	

เนื้อหาและค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช Content and Values in Slogans of Districts in Nakhon Sri Thammarat Province

จุฬารัตน์ เสงี่ยม^{1*} ณัฐพร แอมเดช²
Jularat Sanglam^{1*} Natthaphorn Thaemdet²

¹อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
Lecturer of Thai language major Phuket Rajabhat University.

²Corresponding author e-mail: jularat.s@pkru.ac.th โทร. 085 792 6546

¹นักศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
Students in the Bachelor of Arts program Thai language major Phuket Rajabhat University
e-mail: s6410789210@pkru.ac.th โทร. 083 184 2217

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เนื้อหาและค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 23 อำเภอ ผลการศึกษาพบว่า 1) เนื้อหาของคำขวัญประจำอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ และประวัติความเป็นมา มากที่สุดจำนวน 24 อำเภอ รองลงมาคือ แหล่งธรรมชาติ จำนวน 13 อำเภอ, อื่น ๆ จำนวน 12 อำเภอ, การประกอบอาชีพ จำนวน 10 อำเภอ, อาหารและสินค้าประจำท้องถิ่น จำนวน 8 อำเภอ, ความเชื่อ จำนวน 7 อำเภอ, เทศกาล งานประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น จำนวน 7 อำเภอ, คนในท้องถิ่น จำนวน 6 อำเภอ และพบน้อยที่สุดคือ ศาสนา จำนวน 5 อำเภอ 2) ค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบค่านิยมด้านการส่งเสริมศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น และค่านิยมด้านการให้ความสำคัญกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มากที่สุดจำนวน 14 อำเภอ รองลงมาคือ ค่านิยมด้านการยึดถือการดำรงชีวิตแบบเกษตรกรรม จำนวน 11 อำเภอ และค่านิยมด้านการเคารพนับถือบรรพบุรุษและเคารพรักท้องถิ่นตน จำนวน 5 อำเภอ และพบน้อยที่สุดคือ ค่านิยมด้านจิตใจ จำนวน 4 อำเภอ

คำสำคัญ: เนื้อหา; ค่านิยม; คำขวัญประจำอำเภอ; จังหวัดนครศรีธรรมราช

ABSTRACT

The objective of this study was to examine content and values in the slogans of 23 districts within Nakhon Sri Thammarat Province. The study findings were 1) The content of these slogans can be classified into various themes such as places and history (17 districts), natural attractions (13 districts), other topics (12 districts), occupations (10 districts), local food and products (8 districts), beliefs (7 districts), festivals traditions and local culture (7 districts), local people (6 districts), religion (4 districts) 2) The district slogans reflect various values, including the promotion of religion and local wisdom and awareness of nature and the environment (11 districts), emphasis on agricultural living, respect for ancestors and love for the local community (5 districts), and the psychological value of promoting morals (4 districts).

Keywords: Content; Values; District Slogan; Nakhon Sri Thammarat

บทนำ

ภาษาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่แสดงถึงความเจริญของมนุษย์ เป็นเครื่องมือสื่อสาร เพื่อทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน นอกจากนี้มนุษย์ยังใช้ภาษาเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดหรือสะท้อนอารมณ์ความรู้สึก ความคิด ความรู้ และความปรารถนาของบุคคลที่มีต่อกัน ภาษาจึงเป็นสื่อที่เชื่อมความสัมพันธ์ของมนุษย์เข้าด้วยกัน ทำให้คนในชาติรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวหรือเป็นพวกพ้องเดียวกัน

ภาษาที่ใช้ในคำขวัญเป็นการใช้ภาษาเพื่อโน้มน้าวให้เกิดความศรัทธา เชื่อถือ สนับสนุน ร่วมมือร่วมใจ เป็นการสร้างสรรค์ด้วยคำจากมรดกภูมิปัญญาอย่างลงตัว นิยมให้มีสัมผัสคล้องจอง และเนื้อหาปลูกฝังแนวนิยมต่าง ๆ บอกเล่าเรื่องราวของสถานที่สำคัญ โดยเฉพาะคำขวัญตำบล อำเภอ และจังหวัดจะเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่ทำให้ทราบถึงสิ่งต่าง ๆ ได้มากมาย โดยผ่านด้วยคำเพียงไม่กี่วรรค บ่งบอกถึงขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ วิถีชีวิตของประชาชนในแต่ละตำบล อำเภอ และจังหวัด (บุญสมหญิง พลเมืองดี, 2555) ลักษณะของคำขวัญจึงเป็นภาษาที่สั้น กระชับ รัดกุม สะดุดตา สะดุดใจผู้อ่าน อาจเล่นคำ เล่นสำนวน เพื่อให้เกิดความคล้องจองทำให้อ่านจดจำได้ในเวลาอันรวดเร็ว (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ, 2540)

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวน 23 อำเภอ และมีคำขวัญประจำอำเภอแต่ละอำเภอ ที่แสดงให้เห็นจุดเด่นอันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละอำเภอ สะท้อนค่านิยมของคนในสังคมอันจะส่งผลถึงการปลูกฝังให้ประชาชนและเยาวชนมีจิตสำนึกรักท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น เป็นหมุดหมายหนึ่งในการพัฒนาชุมชน หรือพัฒนาอำเภอ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาเรื่อง เนื้อหาและค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาเนื้อหา และค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับคำขวัญ และค่านิยม เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดนครศรีธรรมราช เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เก็บรวบรวมข้อมูลคำขวัญประจำอำเภอจำนวน 23 อำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช และวิเคราะห์ข้อมูลด้านเนื้อหา และค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ผู้วิจัยปรับแนวคิดจากงานวิจัยของ ชนเชน พูล ขวัญปลา และเพ็ญประภา ฐิณท์สวัสดิ์ (2565) เรื่อง "โครงสร้างภาษา เนื้อหา และค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" ซึ่งสนใจศึกษาใน 3 ประเด็น ได้แก่ โครงสร้างภาษาของคำขวัญ เนื้อหาของคำขวัญประจำอำเภอ และค่านิยมของคำขวัญ โดยผู้วิจัยได้ปรับกรอบแนวคิดที่จะศึกษาเพียง 2 ประเด็น คือเนื้อหา และค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอ
4. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า นำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง เนื้อหาและค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีผลการวิจัย 2 ประเด็น ดังนี้

1. เนื้อหาของคำขวัญประจำอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการศึกษาเนื้อหาที่ปรากฏในคำขวัญประจำอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช 9 ประเภท ดังนี้

1.1 อาหารและสินค้าประจำท้องถิ่น หมายถึง ของกินและสินค้าที่มีชื่อเสียง สร้างรายได้ให้กับอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบจำนวน 8 อำเภอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“รังกงเลื่องชื่อ รำลือขนมลา โอชาไขปลากรอบอก ส่งออกกุ้งกุลาดำ ออกพรรษาไหว้พระสาก นิยมมากแข่งเรือเพรียว” (อำเภอปากพนัง)

รังกงเลื่องชื่อ รำลือขนมลา โอชาไขปลากรอบอก ส่งออกกุ้งกุลาดำ คำขวัญของอำเภอปากพนังมีเนื้อหาที่กล่าวถึง อาหารและสินค้าประจำท้องถิ่น ของอำเภอปากพนังที่มีความโดดเด่น จำนวน 4 รายการ ได้แก่ รังกงนางแอ่น ขนมลา ไขปลากรอบอก และกุ้งกุลาดำ เนื่องจากเป็นอำเภอที่มีทำเลที่ตั้งอุดมสมบูรณ์ จึงทำให้มีอาหารและสินค้าประจำถิ่นที่โดดเด่นหลายอย่าง

1.2 เทศกาล งานประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น หมายถึง เทศกาลต่าง ๆ ที่อำเภอจัดเป็นกิจกรรมสำคัญประจำปี และกิจกรรมสำคัญที่สืบเนื่องมาจากประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ซึ่งเป็นสิ่งที่ยึดถือปฏิบัติสืบทอดต่อกันมา จนเป็นแนวทางที่จะให้คนรุ่นต่อ ๆ ไปได้ประพฤติปฏิบัติตามกันไปเป็นเอกลักษณ์ และมีความสำคัญต่ออำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบจำนวน 7 อำเภอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ฉวางเมืองคนดี คาบิโหลผ่านมา แข่งเรือวันออกพรรษา ศูนย์การค้าตลาดจันดี บารมีพ่อท่านคล้าย สิ้นแรมมากมาย ผลไม้มากมาย สนุกถึงงานปีใหม่ สุขใจกันถ้วนหน้า วันแห่ผ้าขึ้นธาตุน้อย” (อำเภอฉวาง)

แข่งเรือวันออกพรรษา คำขวัญครั้งนี้มีเนื้อหาที่กล่าวถึง เทศกาล งานประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น คือประเพณีชักพระและแข่งขันเรือยาวในช่วงวันออกพรรษาของตำบลฉวาง ซึ่งได้มีการสืบทอด และจัดต่อเนื่องกันมายาวนาน ตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี เป็นประเพณีสำคัญที่แสดงถึงเอกลักษณ์ท้องถิ่นของชาวตำบลฉวาง และบ่งบอกถึงความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ มีปากน้ำฉวาง มีทรัพยากรป่าไม้ มีต้นไม้นานาชนิดใหญ่เหมาะแก่การนำมาใช้ในการก่อสร้าง การทำเรือใช้ในการคมนาคมทางน้ำ และใช้ในการแข่งขัน ดังสำนวนท้องถิ่นที่ว่า “ฉวางให้เสา คนนอกเขาให้ช้าง”

สนุกถึงงานปีใหม่ สุขใจกันถ้วนหน้า คำขวัญครั้งนี้มีเนื้อหาที่กล่าวถึง เทศกาล งานประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น ส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ และงานกาชาดอำเภอฉวาง ซึ่งเป็นงานประจำปี ที่จัดต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลากว่า 76 ปี โดยมีการจัดงาน 10 วัน 10 คืน ณ บริเวณสนามหน้าที่ว่าการอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการส่งเสริมความรักความสามัคคี ส่งเสริมการค้าขายสินค้าผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ OTOP เพื่อหารายได้ให้แก่งานกาชาดอำเภอฉวาง สำหรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมสาธารณกุศลต่าง ๆ

วันแห่ผ้าขึ้นธาตุน้อย คำขวัญครั้งนี้มีเนื้อหาที่กล่าวถึง เทศกาล งานประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น เป็นประเพณีแห่ผ้าห่มเจดีย์ธาตุน้อย ณ วัดธาตุน้อย ตำบลหลักช้าง อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ซึ่งตรงกับวันคล้ายวันเกิดของพ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์ คือ วันที่ 27 มีนาคมของทุกปี เพื่อรำลึกถึงคุณงามความดีของท่านพระครูพิศิษฐ์อรรถการ หรือพ่อท่านคล้ายวาจาสิทธิ์ ที่มีต่อพุทธศาสนิกชนอำเภอช้างกลาง และเพื่อให้ประชาชนได้มีกิจกรรมร่วมกัน ตลอดจนเป็นการอนุรักษ์ สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น เสริมสร้างความรักความสามัคคี และยังเป็นการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของอำเภอช้างกลางอีกด้วย

1.3 แหล่งธรรมชาติ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยมีทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ จะคงงามตามสภาพธรรมชาติ มีความแปลกตา มีภูมิศาสตร์อันเป็นเอกลักษณ์หรือเป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ หรือสภาพแวดล้อมที่มีคุณค่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช เช่น น้ำตกภูเขา แม่น้ำ ทะเล พืชพรรณ สัตว์ต่าง ๆ พบจำนวน 13 อำเภอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

น้ำตกกรุงชิง ต้นประสวียิ่ง เต็มจริงคลองกลาย แร่ธาตุป่าไม้ คำขวัญอำเภออบพิบูลย์มีเนื้อหาที่กล่าวถึง แหล่งธรรมชาติ ได้แก่ น้ำตกกรุงชิง ต้นประ คลองกลาย แร่ธาตุ และป่าไม้ เนื่องจากอำเภออบพิบูลย์มีลักษณะเป็นที่ราบสูงสลับภูเขาที่มีความอุดมสมบูรณ์ในด้านทรัพยากรธรรมชาติ และพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาลง และป่าสงวนแห่งชาติเขานัน มีน้ำตกกรุงชิงเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารมายังคลองกลาย มีต้นประขึ้นเป็นจำนวนมาก มีแร่ธาตุ และป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์

1.4 สถาน และประวัติความเป็นมา หมายถึง สถานที่ที่มีความสำคัญและมีชื่อเสียงประจำอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช เช่น เจดีย์ วัด วัง พระราชตำหนัก อนุสาวรีย์ โบราณสถาน เหตุการณ์และบุคคลในประวัติศาสตร์ความเป็นมาของท้องถิ่น ตำนานในท้องถิ่นต่าง ๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบจำนวน 24 อำเภอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ตำนานเมืองคลองช้าง น้ำยงพันธุดี มากมีผลไม้ พ่อท่านคล้ายวาจาสิทธิ์” (อำเภอช้างกลาง)

ตำนานเมืองคลองช้าง คำขวัญวรรณคดีมีเนื้อหาที่กล่าวถึง สถาน และประวัติความเป็นมา ของอำเภอช้างกลางตามหลักฐานในหนังสือประวัติศาสตร์โบราณคดีสรุปได้ว่า อาณาจักรตามพรลิงค์ (นครศรีธรรมราช) เมื่อ พ.ศ.1570 จักรพรรดิพามาฝึกเป็นช้างศึกใช้ในราชการ หรือช้างเผือกส่งไปบรรณาการกรุงศรีอยุธยา ส่วนใหญ่จับช้างไปจากป่าเขาหลวงแถบเขาพระสุเมรุหรือเขาเหมนเป็นเขตในพื้นที่ทุ่งสง ฉวาง นาบอน ทุ่งใหญ่ ถ้าพรณรา ลำพูล (พระแสง) ช้างที่จับได้จะได้รับการฝึกหัดแล้ว นครศรีธรรมราชจะจัดส่งไปยังกรมช้าง 3 กรม คือ กรมช้างขวา กรมช้างกลาง และกรมช้างซ้าย กรมช้างขวา ตั้งอยู่ที่อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำหรับใช้เป็นที่ควบคุมช้างที่จับได้ในแถบลำพูน และมีหน้าที่ควบคุมบริเวณแม่น้ำตาปี บริเวณปากแม่น้ำ กรมช้างกลาง ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปัจจุบัน ทำหน้าที่ควบคุมช้างที่จับได้ในเขตแถบป่าฉวาง ทุ่งใหญ่ นาบอน ทุ่งสง และกรมช้างกลางจะควบคุมพื้นที่ 4 หัวเมือง อันเป็นยุทธศาสตร์ด้านตะวันตกของจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ หัวเมืองพิปูน หัวเมืองกะปืด หัวเมืองละอาย และหัวเมืองหลักช้าง โดยกรมช้างกลางเป็นกำลังหลักของเมืองนครศรีธรรมราชมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน กรมช้างซ้ายตั้งอยู่ที่ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหมในปัจจุบัน สำหรับใช้เป็นที่พักช้างที่ใช้ในการรักษาเมืองหรือรักษาพระนคร (ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม, 2556)

1.5 ความเชื่อ หมายถึง การยอมรับนับถือและปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งของชาวบ้านอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งสิ่งนั้นอาจมีตัวตนหรือไม่ตัวตน ความเชื่อนั้นอาจมีเหตุผลหรือไม่มีเหตุผลรองรับก็ได้ แต่เป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของบุคคลที่เชื่อถือในเหตุการณ์บางอย่างหรือในสถานการณ์ที่บุคคลไม่สามารถตอบข้อสงสัยหรือแก้ปัญหาข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ พบจำนวน 7 อำเภอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“อุดมสินแร่ เมืองแม่เศรษฐี ผลไม้พันธุดี มีปศุสัตว์ เกจิหลวงพ่อ ไบพ้อสานพัด ดูกอย่างรสจัด ทิวทัศน์รามโรม” (อำเภอร่อนพิบูลย์)

เมืองแม่เศรษฐี คำขวัญวรรณคดีมีเนื้อหาที่กล่าวถึง ความเชื่อที่มีต่อพระ “แม่เศรษฐี” ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางพระร่วงอุ้มบาตร พระคู่บ้านคูเมืองร่อนพิบูลย์ แห่งวัดร่อนนา อำเภอร่อนพิบูลย์ ซึ่งเป็นวัดโบราณแห่งหนึ่งที่มีมายาวนานตั้งแต่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ว่าบนบานเกี่ยวกับเรื่องการเงินแล้วจะได้ผลดังที่หวังไว้ จึงเป็นที่สักการะกราบไหว้ของชาวร่อนพิบูลย์และชาวจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดใกล้เคียง

เกจิหลวงพ่อ คำขวัญวรรณคดีมีเนื้อหาที่กล่าวถึง ความเชื่อของศิษยานุศิษย์และชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีต่อ “พ่อท่านคลั่ง” วัดลุงทอง อำเภอร่อนพิบูลย์ ซึ่งเป็นที่เคารพศรัทธาของคนในพื้นที่ เป็นที่พึ่งพิงอาศัยในการรักษาโรคภัยไข้เจ็บ ขจัดทุกข์โศกและอบรมสังฆานุศิษย์และชาวบ้านให้ตั้งอยู่ในคุณความดี ท่านมักจะพูดน้อย และดำรงอยู่อย่างสมณะ เมื่อท่านมรณภาพ

สรีระของท่านไม่เนาเปื่อย ชาวบ้านจึงบรรจุสรีระของท่านไว้ในโลงแก้วภายในเจดีย์ของวัดดงทอง และเชื่อว่าวัตถุมงคลของท่านคลังซึ่งเป็นที่ยึดตามเมตตามหานิยม โภคทรัพย์ แคล้วคลาด และ “พ่อท่านซัง” แห่งวัดเทพนิมิตร พ่อท่านมีปฏิปทาน่าเลื่อมใส เอาใจใส่ในการทำนุบำรุงวัด และดูแลสั่งสอนศิษยานุศิษย์อย่างตั้งใจเสมอมา ท่านได้ปกป้องชาวบ้านจากภัยเสือสมิง ปราบช้างพลายที่ดุร้าย ทำให้ชาวบ้านต่างเคารพเลื่อมใสพ่อท่านมาก แม้ท่านมรณภาพไปแล้ว แต่ชื่อเสียงของพ่อท่านซังยังคงอยู่ โดยเหรียญของพ่อท่านซังถือว่าเป็นเหรียญที่มีราคาสูงที่สุดของนครศรีธรรมราช ที่ในวงการพระเครื่องเรียกว่า “เหรียญตาย” เชื่อว่ากันว่าพุทธคุณจากเหรียญพ่อท่านซังมีความโดดเด่นด้านมหาอุด ช่วยให้แคล้วคลาดปลอดภัย คงกระพัน

1.6 การประกอบอาชีพ หมายถึง การทำงานหรือทำกิจกรรมใด ๆ ที่ก่อให้เกิดผลผลิตและบริการของชาวบ้านอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อสร้างรายได้เลี้ยงชีพตนเองและครอบครัว และจะต้องเป็นอาชีพสุจริต ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม และเป็นที่ยอมรับของสังคม พบจำนวน 10 อำเภอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“เมืองนาุ้ง ทุ่งนาข้าว จ้าวทะเล แสน่หาดทราย มากหลายศิลปิน” (อำเภอหัวไทร)

เมืองนาุ้ง ทุ่งนาข้าว จ้าวทะเล คำขวัญวรรณคดีมีเนื้อหาที่กล่าวถึง การประกอบอาชีพ ในอำเภอหัวไทรว่ามีอาชีพทำนาุ้ง ทำนาข้าว และทำอาชีพประมงเป็นหลัก เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอหัวไทรเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งทะเล พื้นที่ริมทะเลจึงเหมาะในการทำนาุ้ง พื้นที่ราบเหมาะแก่การทำนาปลูกข้าว และชาวบ้านยังทำอาชีพประมง มีทั้งเรือประมงอวนลาก เรืออวนลอย และเรือเล็กทำประมงริมฝั่ง อีกด้วย

มากหลายศิลปิน คำขวัญวรรณคดีมีเนื้อหาที่กล่าวถึง การประกอบอาชีพหนังตะลุง มโนราห์ เพลงบอก ซึ่งศิลปินหนังตะลุงในจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่ มาจากอำเภอหัวไทร และอำเภอเชียรใหญ่ นายหนังที่เป็นศิลปินรุ่นแรก เช่น หนังปานบอด หนังประทีน บัวทอง หนังประวีง หนูเกื้อ นายหนังรุ่นหลังถัดมาจนถึงปัจจุบัน เช่น หนังครูเสด หนังประทุม เสียงชาย หนังสำยอง หนังบุญธรรม เทิดเกียรติชาติ และ นายหนังที่เป็นครูอาจารย์ เช่น หนังวิชัย เกื้อมา , หนังมนตรี คงแก้ว , หนังสุนทร กุมารทอง , หนังณรงค์ บ้านราม ส่วนมโนราห์ มีมโนราห์นครน้อย ซึ่งได้รับเชิญไปสอนในโรงเรียนหลายแห่งในอำเภอหัวไทร ในแขนงเพลงบอก มีเพลงบอกหนูหับ และคณะอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นศิษย์ของเพลงบอกเมียน บ้านลากขาย (พอพล อุบลพันธุ์, 2565)

1.7 ศาสนา หมายถึง ลัทธิความเชื่อของมนุษย์ หลักคำสอน สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา พระสงฆ์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในศาสนาซึ่งเป็นที่เคารพสักการะบูชา พบจำนวน 5 อำเภอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“เมืองใหญ่ลุ่มน้ำ เกษตรกรรมล้ำหน้า พุทธศาสนาเลิศล้ำ วัฒนธรรมรุ่งเรือง ลือเลื่องศิลปิน เมืองศิลปาชีพ” (อำเภอเชียรใหญ่)

พุทธศาสนาเลิศล้ำ คำขวัญวรรณคดีมีเนื้อหาที่กล่าวถึง ศาสนาพุทธ คือการสร้างวัดของพระนางเลือดขาวแม่เจ้าอยู่หัว ชื่อ “วัดแม่เจ้าอยู่หัวพระนางเลือดขาว” ตั้งอยู่ในตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในระหว่างที่สร้างวัดแม่เจ้าอยู่หัวก็ได้สร้างวัดพระพุทธบาทขึ้นอีกวัดหนึ่งในเวลาเดียวกัน ซึ่งเป็นวัดที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปหินทรายแดง เบื้องขวาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงเรียกชื่อวัดนี้ว่า วัดพระพุทธรูป และเรียกเทือกเขานี้ว่า เทือกเขาพระบาท และผู้คนในจังหวัดนครศรีธรรมราชก็เลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธรูปเป็นอย่างมาก

1.8 คนในท้องถิ่น หมายถึง องค์ประกอบทางความหมายที่กล่าวถึง นิสัยของผู้คนในท้องถิ่น ผู้ที่สร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น พบจำนวน 6 อำเภอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ฉวางเมืองคนตี ตาปีไหลผ่านมา แข่งเรือวันออกพรรษา ศูนย์การค้าตลาดจันดี บารมีพ่อท่านคล้าย สิ้นแรมมากมาย ผลไม้มากมาย สนุกดีงานปีใหม่ สุขใจกันถ้วนหน้า วันแห่ผ้าขึ้นธาตุน้อย” (อำเภอฉวาง)

ฉวางเมืองคนตี คำขวัญวรรณคดีมีเนื้อหาที่กล่าวถึง คนในท้องถิ่นอำเภอฉวางเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต มีความสามัคคีและเอื้อเฟื้อต่อกัน

1.9 อื่น ๆ หมายถึง เนื้อหาที่ปรากฏในคำขวัญประจำอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และไม่ได้กล่าวถึงในนิยามศัพท์เฉพาะ พบจำนวน 12 อำเภอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“โรงเรียนสมเด็จพระเจ้า มาลัยดอกระมล เกจิหลวงปู่สังข์ ศิลปินแห่งชาติ ราชพฤกษ์สัญลักษณ์ พืชผักไร้ยาพิษสวนผสม” (อำเภอเฉลิมพระเกียรติ)

ราชพฤกษ์สัญลักษณ์ คำขวัญวรรณคดีมีเนื้อหาที่กล่าวถึง ดอกราชพฤกษ์ดอกไม้ประจำอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นไม้ยืนต้น มีทรงและพุ่มงามมีดอกเหลืองอร่าม

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า จังหวัดนครศรีธรรมราชมีคำขวัญประจำอำเภอแต่ละอำเภอที่สื่อถึง อัตลักษณ์ของท้องถิ่นที่สำคัญ ได้แก่ สถานที่ และประวัติความเป็นมา แหล่งธรรมชาติ อื่น ๆ และการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นประเด็นที่พบมากที่สุด 4 อันดับแรก และมีประเด็นที่ถูกนำมาเสนอในคำขวัญประจำจังหวัดน้อยที่สุด คือ คนในท้องถิ่น และศาสนา

2. ค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช ค่านิยม หมายถึงความเชื่อ ความคิด พฤติกรรม การปฏิบัติตนที่คนในสังคมหนึ่งเห็นว่ามีคุณค่า ได้รับการยอมรับว่าเป็นสิ่งดีงาม รวมไปถึงการแสดงออกให้เห็นถึงจุดยืนที่ชัดเจนต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าดีหรือไม่ดี และนำมาเป็นบรรทัดฐานในการประพฤติปฏิบัติ ค่านิยมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา มีหน้าที่เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจและการกระทำต่าง ๆ ค่านิยมจึงมีบทบาท และอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ค่านิยมจึงถูกใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการปลูกฝังแนวทางการใช้ชีวิต แนวคิดของคนในสังคม การวิจัยเรื่องนี้ พบค่านิยม 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ค่านิยมด้านการส่งเสริมศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในที่นี้หมายถึง การเขียนคำขวัญที่มีการให้ความสำคัญแก่ การส่งเสริมศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ปรากฏอยู่ในคำขวัญประจำอำเภอของแต่ละอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการศึกษา พบจำนวน 14 อำเภอ ดังนี้

“ฝ้ายกประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านข้าวหลาม จดงามมหาวิทยาลัย มะนาวไข่มุกดี” (อำเภอพระพรหม)

จากคำขวัญประจำอำเภอพระพรหมปรากฏข้อความว่า **“ฝ้ายกประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านข้าวหลาม จดงามมหาวิทยาลัย มะนาวไข่มุกดี”** สื่อให้เห็นว่า อำเภอพระพรหมมีค่านิยมในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น คือการทอฝ้ายกเมืองนคร ซึ่งเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่ขึ้นชื่อของเมืองนคร เป็นที่รู้จักกันดีทั่วภาคใต้และในกรุงเทพฯ ตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ศิลปะการทอฝ้ายกเมืองนคร จึงได้รับการสืบทอดจนถึงปัจจุบัน และมีค่านิยมในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น คือผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ของกลุ่มคหสาร หมู่ที่ 5 บ้านท่าช้าง ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม เป็นกลุ่มที่เกิดจากการรวมกลุ่มกันของผู้ที่มีฝีมือด้านจักสานไม้ไผ่

2.2 ค่านิยมด้านการให้ความสำคัญกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในที่นี้หมายถึง ใน การเขียนคำขวัญที่มีการให้ความสำคัญกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏอยู่ในคำขวัญประจำอำเภอของแต่ละอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการศึกษา พบจำนวน 14 อำเภอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“เมืองมัจฉตหวาน หมู่บ้านพัฒนา ถ้ำผาสวยงาม น้ำตกกะโรมตระหง่าน สืบตำนานอยู่ชาวอู่น้ำ” (อำเภอลานสกา)

จากคำขวัญประจำอำเภอลานสกาปรากฏข้อความว่า **“เมืองมัจฉตหวาน หมู่บ้านพัฒนา ถ้ำผาสวยงาม น้ำตกกะโรมตระหง่าน สืบตำนานอยู่ชาวอู่น้ำ”** หมายความว่า ในอำเภอลานสกา มี

ค่านิยมในด้านการให้ความสำคัญกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมการทำสวนผลไม้ สวนมั่งคุดที่มีคุณภาพดี การทำนาปลูกข้าวมาอย่างยาวนาน หมู่บ้านได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีธรรมชาติของถ้ำ หน้าผา และน้ำตกกะโรมที่สวยงามโดดเด่น

2.3 ค่านิยมด้านการเคารพนับถือบรรพบุรุษและเคารพรักท้องถิ่นตน ในที่นี้หมายถึง ในการเขียนคำขวัญที่มีการให้ความสำคัญด้านการเคารพนับถือบรรพบุรุษและเคารพรักท้องถิ่นตน ที่ปรากฏอยู่ในคำขวัญประจำอำเภอของแต่ละอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการศึกษา พบจำนวน 5 อำเภอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ฉวางเมืองคนดี ตาปีไหลผ่านมา แข่งเรือวันออกพรรษา ศูนย์การค้าตลาดจันดี บารมีพ่อท่านคล้าย สิ้นแรมมากมาย ผลไม้มากมี สนุกดีงานปีใหม่ สุขใจกันถ้วนหน้า วันแห่ผ้าขึ้นธาตุน้อย” (อำเภอฉวาง)

จากคำขวัญประจำอำเภอฉวางวรรคนี้ปรากฏข้อความว่า “ฉวางเมืองคนดี” หมายความว่า ชาวอำเภอฉวางเคารพนับถือบรรพบุรุษและเคารพรักท้องถิ่นตน โดยยกย่องบรรพบุรุษว่าเป็นคนดี และปลูกฝังค่านิยมให้ชาวฉวางทุกคนเป็นคนดี

2.4 ค่านิยมด้านการยึดถือการดำรงชีวิตแบบเกษตรกรรม ในที่นี้หมายถึง ในการเขียนคำขวัญที่มีการให้ความสำคัญด้านการยึดถือการดำรงชีวิตแบบเกษตรกรรม ที่ปรากฏอยู่ในคำขวัญประจำอำเภอของแต่ละอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการศึกษา พบจำนวน 11 อำเภอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“โรงเรียนสมเด็จพระเจ้า มาลัยดอกระสิ เกจิหลวงปู่สังข์ ศิลปินดังแห่งชาติ ราชพฤกษ์สัญลักษณ์ พืชผักไร่นาสวนผสม” (อำเภอเฉลิมพระเกียรติ)

จากคำขวัญประจำอำเภอเฉลิมพระเกียรติปรากฏข้อความว่า “พืชผักไร่นาสวนผสม” หมายความว่า ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติมีค่านิยมการใช้ชีวิตแบบเกษตรกรรม นิยมส่งเสริมให้ชาวบ้านทำไร่นาสวนผสม คือปลูกพืชผักหลาย ๆ อย่าง เพื่อตอบสนองต่อการบริโภค และลดความเสี่ยงจากราคาผลผลิต และภัยธรรมชาติ

2.5 ค่านิยมด้านจิตใจ พัฒนาจิตใจให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ในที่นี้หมายถึง ในการเขียนคำขวัญที่มีการให้ความสำคัญด้านการยึดถือการดำรงชีวิตแบบเกษตรกรรม ที่ปรากฏอยู่ในคำขวัญประจำอำเภอของแต่ละอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการศึกษา พบจำนวน 4 อำเภอ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“โมคลานตั้งก่อน ทรัพย์ากรมากหลาย หาดทรายยาววิ หม้อดีบ้านอิง มิ่งเมืองมหาวิทยาลัย น้ำใสปลาสด **งดงามน้ำใจ**” (อำเภอท่าศาลา)

จากคำขวัญประจำอำเภอท่าศาลาปรากฏข้อความว่า “งดงามน้ำใจ” หมายความว่า ชาวอำเภอท่าศาลามีค่านิยมด้านจิตใจ คือนิยมยกย่องผู้คนที่มีความจริงใจ มีนิสัยใจคอที่มีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และปลูกฝังให้ผู้คนเป็นผู้มีน้ำใจงดงาม

อภิปรายผล

จากการศึกษา “เนื้อหาและค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยจะนำเสนอ การอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหาจะเห็นได้ว่าคำขวัญประจำอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ และประวัติความเป็นมา มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ทางธรรมชาติ เนื่องจากจังหวัดนครศรีธรรมราชมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติครบถ้วน มีทะเล ภูเขา ถ้ำ น้ำตก ป่าไม้ และมีสถานที่ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น โบราณสถาน วัด วัง เจดีย์ ซึ่งสถานที่สำคัญต่าง ๆ ของแต่ละอำเภอ เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าเนื้อหาของคำขวัญข้างต้นนั้นสามารถเป็นปัจจัยสำคัญในการ

ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าไปเที่ยวในอำเภอนั้น ๆ ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดา กุศลสารทูล (2541) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์เนื้อหาคำขวัญประจำจังหวัด” ที่กล่าวว่า พบแหล่งธรรมชาติมากที่สุด เพราะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งธรรมชาติ สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยว เดินทางเข้าไปเที่ยวชมในจังหวัดได้มากกว่ากลุ่มอื่น และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนะพล ขวัญปลา และเพ็ญประภา สิงห์สวัสดิ์ (ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “โครงสร้างภาษา เนื้อหา และค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ที่พบว่า คำขวัญประจำอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โบราณสถาน วัด สถานที่สำคัญทางศาสนาหรือทางความเชื่อของผู้คน ตลอดจนสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ และเนื้อหาเกี่ยวกับสินค้า ไม่ว่าจะเป็นอาหาร ข้าว ผลไม้ เสื้อ เครื่องจักสาน ผ้าไหม ฯลฯ เป็นอันดับต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัจจัยที่แสดงให้เห็นว่าอำเภอนั้น ๆ มีเอกลักษณ์ด้านต่าง ๆ นี้ด้วย และยังเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวได้ตัดสินใจไปเที่ยวยังสถานที่นั้น ๆ ตามในคำขวัญอีกด้วย

2. ด้านค่านิยมของคำขวัญ พบมากที่สุด 2 ค่านิยม คือ ค่านิยมด้านการส่งเสริมศาสนา และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นค่านิยมที่สะท้อนจากเนื้อหาของคำขวัญที่กล่าวถึง ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ผู้คนในท้องถิ่นให้ความสำคัญ และค่านิยมด้านการให้ความสำคัญกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นค่านิยมที่สะท้อนจากเนื้อหาของคำขวัญที่กล่าวถึง แหล่งธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ รองลงมา คือ ค่านิยมด้านการยึดถือการดำรงชีวิตแบบเกษตรกรรม เป็นค่านิยมที่สะท้อนจากเนื้อหาของคำขวัญที่กล่าวถึง การทำไร่ ทำนา ทำสวนยางพารา ทำสวนผลไม้ การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ของชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช ค่านิยมด้านการเคารพนับถือบรรพบุรุษ และเคารพรักท้องถิ่นตน เป็นค่านิยมสะท้อนจากเนื้อหาของคำขวัญ เพื่อให้ผู้คนในท้องถิ่นให้ความสำคัญเคารพนับถือบรรพบุรุษ ให้เกียรติผู้อาวุโส และปลูกฝังให้เป็นคนรักท้องถิ่นของตน พบน้อยที่สุด คือ ค่านิยมด้านจิตใจ พัฒนาจิตใจให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต เป็นค่านิยมที่สะท้อนจากเนื้อหาของคำขวัญ เพื่อให้ผู้คนในท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของชนะพล ขวัญปลา และเพ็ญประภา สิงห์สวัสดิ์ (ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “โครงสร้าง (2565) ภาษา เนื้อหา และค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” พบว่าค่านิยมด้านการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้ อันเป็นสากลมากที่สุด รองลงมาคือค่านิยมด้านการให้ความสำคัญกับธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และแสดงถึงค่านิยมด้านเคารพนับถือบรรพบุรุษและเคารพรักท้องถิ่นตน ด้านการยึดถือการดำรงชีวิตแบบเกษตรกรรมและด้านจิตใจ พัฒนาจิตใจให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบคำขวัญประจำอำเภอกับคำขวัญในภูมิภาคต่าง ๆ
2. ควรศึกษาวัฒนธรรมที่ปรากฏในคำขวัญประเภทต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2540). *ภาษากับการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชนะพล ขวัญปลา และเพ็ญประภา สิงห์สวัสดิ์ (2565). โครงสร้างภาษา เนื้อหา และค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม*.

11(1), 126-147 (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 10 มกราคม 2566). จาก: <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/gshskku/article/view/254842>.

- บุญสมหญิง พลเมืองดี (2555). ศึกษาบรรณานุกรมปัญหาคำขวัญ 16 อำเภอ ของจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
(ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 4 ธันวาคม 2566). จาก: [https://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?
int_code=45&RecId=498&obj_id=794&showmenu=no](https://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?int_code=45&RecId=498&obj_id=794&showmenu=no).
- พอพล อุบลพันธุ์. (2565). แหล่งประวัติศาสตร์ มรดกทางวัฒนธรรม เมืองนครศรีธรรมราช.
วารสารนครศรีธรรมราช, 52(9), 70.
- ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม. (2556). เจดีย์ศรีวิชัย. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 11 ธันวาคม 2566). จาก:
<http://m-culture.in.th/album/111542>.
- สุตา กุศลสารทูล. (2541). วิเคราะห์เนื้อหาของคำขวัญประจำจังหวัด. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท
มหาวิทยาลัยนเรศวร.

การประชุมวิชาการการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ (GNRU) ครั้งที่ 24

โดยสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)

และสมาคมวิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย

ร่วมกับ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ (GNRU)

“การเรียนรู้ที่ยั่งยืน ในสังคมยุคดิจิทัล Learning in the Digital Society”

6 | กันยายน
2567

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

83 หมู่ 11 ต.สะเดียง อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์

<https://graduate.pcru.ac.th>